

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Mosztongai vízállásos területel, tavak

Utoljára módosítva: 2014-09-29 07:28:03

Megye: Bács-Kiskun

Községhatár: Bácsalmás

A terület kiterjedése: 176 ha hektár

Védetté nyilvánítás év: 1995

GPS koordináták: 46° 5'18.97"É 19°21'12.35"K

Felmérést végző személy(ek) neve: Oroszi Zoltán - Kustár Rozália

E-mail címe(k):

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A települést déli irányban, az Ady Endre úton elhagyva, egyenesen továbbhaladva az egykor Bácsalmásról Bajmokra vezető úton, mintegy 2,3 km után érjük el a Mosztonga Majort, melyet elhagyva, az út mindkét oldalán kb. 1 km hosszan húzódik a Mosztonga tavak több tóból álló rendszere.

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.):

Az ún. Mosztonga tórendszer Bácsalmástól déli irányban húzódik, több tó alkotja, melyek csatornarendszeren keresztül egymással illetve a Kígyós-főcsatornával is összeköttetésben állnak. A tó- és kapcsolódó csatornarendszer az 1850-es években történeti feljegyzések alapján alkalmas volt arra, hogy Bácsalmásról a nagyobb szabadkai várásokba csónakon jussanak el. Az egykori természetes vízgyűjtő a Kígyós-patak volt, amelyet 1926-ban szabályoztak: a keskeny medrű tavak a terepadottságok következtében, az észak-déli löszvölgyekben futó vízfolyások elzsilipelésével jöttek létre. A több egységből álló tórendszer egy részét régóta hasznosítják horgásztóként is. A nagyobb vízfelületeket nádas-sásos-gyékényes, fűbokrokkal tarkított partsávok szegélyezik, amelyek néhány pár gémfélének kínálnak fészkelőhelyet. A tórendszer meglévő tavai: I. Mosztonga: A kunbaja-pusztai majortól délre, az út keleti oldalán található. Hosszúsága 600-700 m, szélessége 100-150 m. A víz mélysége 120-150 cm. Az 1980-as években kikotorták, halastóvá alakították. Felületét nádas borítja, nyílt vízfelület csak északi szélén található. A nyugati oldalán, az út mellett húzódik egy 20-30 m széles erdősáv, nyár, akác, kisebb arányban tölgy, szil, kőris, gyertyánból áll. A tó déli oldalán 1930-as végén bontottak el egy L-alakú útszéli csárdát. II. Kis-Mosztonga - A tó a bajmoki út keleti oldalán Mosztongával szemben található. A tó hossza 600 m, szélessége 150 m, a víz mélysége csapadékosabb időszakban 60-80 cm. Nyugati oldalán az 1960-as években bontották le az ún. Zvolenszky-féle csárdát. III. Nagy-Mosztonga (volt Horgásztó) - A tórendszer legnagyobb kiterjedésű tava valamikor híres sporthorgásztó volt, egy ideig a Bácsalmási Állami Gazdaság itt kacsatelepet működtetett. 1980-ban a tó hossza kb. 900 m, szélessége 400 m volt, nyílt víztükör jellemezte. Az erős eutrofizáció következtében az egykor 150-300 m vízmélységet is elérő tó nagyrészt náddal borított, időszakosan kiszárad. IV. Fekete Bara: Nagy Mosztongától délnyugatra elhelyezkedő tó nevében a Bara tag mocsarat jelent.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

A tereprendezések által a tórendszer egyes területein változatos vizes élőhely (eltérő mértékben szikes/nádas területek) jellemzőek, melyek ideális költőhelyet nyújtanak számos madárfajnak, miközben néhány foltban megfigyelhető a sziki vegetáció is.

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

5 % Erdő

20 % Gyep

0 % Cserjés

75 % Vizes terület

% Egyéb

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):

B6 - nádasok, gyékényesek, tavikákások, ahol a talaj felső része nem tőzeges szikes tóban

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket):

Egyéb típus:

Jellemzőik, intenzitás:

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Igen

Felmérés,

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özönfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Kevés

Selyemkóró: Kevés

Parlagfű: Nincs

Magas/kanadai aranyvessző: Kevés

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Kevés

Bálványfa ("ecetfa"): Nincs

Keskenylevelű ezüstfa: Kevés

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg):

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Igen

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

Bácsalmási Sós-tó vizes élőhely és gyapjas gyűszűvirág élőhely a 1 km távolságban

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Igen

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? - 1 km távolságban
Bácsalmási Gyapjas Gyűszűvirág Termőhelye Természetvédelmi Terület

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Nem

Darabszám:

Állapotuk:

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

sziki mézpázsit, sziki szittyó, bárányparéj, sziki ballagófű, vékony útifű, egérfarkfű, kígyófark, parti laboda, madárkeserűfű, pozsgás zsázsa, orvosi székfű

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

kis vöcsök, búbos vöcsök, szárcsa, bíbic, dankasirály, cserregő nádi poszáta, nádi sármány, nádi tücsökmadár, sitke, tőkésréce, barátréce, cigányréce, barna réti héja, hamvas réti héja, kakuk, függő cinege, kanalasgém, nagykócsag, szürkegém

5. Egyéb észrevétel

forrás: http://knp.nemzetipark.gov.hu/index_v.php?pg=menu_1481 Horváth Zoltán: Bácsalmás éghajlata, természet- és vízrajza. in : Horváth Zoltán - Sövény Mihány - Szénásiné Hanton Edit: Bácsalmás. Fejezetek egy Felső-bácskai kisváros történetéből. Bácsalmás 1999 A KNPI honlapján mint „Natura 2000 terület szerepel: „Az ex lege védett Mosztongai-tavak helyi jelentőségű természetvédelmi terület egyben a Natura 2000 hálózat (176 ha) része is”.